

2010-03-23

LS 0910-0853

Landstingsstyrelsen, ärende 9

Årsredovisning 2009 för Stockholms läns landsting och bolag

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att avslå förslaget att Karolinska Universitetssjukhuset samt Landstingsstyrelsens förvaltning tillåts reservera 2 886 000 kronor respektive 20 000 000 kronor avseende kostnader för omställningsarbete

att eventuella kostnader för omställningsarbete för Karolinska Universitetssjukhuset samt Landstingsstyrelsens förvaltning under år 2009 skall kostnadsföras i Koncernfinansiering och hänföras till 2010 års resultat efter att analys och dokumentation underställts landstingsfullmäktige för prövning

att uppdra till landstingsstyrelsen att omgående uppvakta regeringen om behovet av utökade statsbidrag till landstingssektorn för åren 2010-2012

att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att åtgärda den bristfälliga och felaktiga redovisningen av antalet patienter som väntat längre än vårdgarantin

att uppdra till landstingsstyrelsen att utreda de kvalitetsmässiga effekterna av genomförda personalminskningar i sjukvården

att i övrigt fastställa den framlagda årsredovisningen för landstingskoncernen för år 2009 som framgår av bilaga 1, i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att disponera resultatenheternas resultat i enlighet med bilaga 2:1, i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att uppdra åt landstingets ombud vid AB Storstockholms Lokaltrafiks bolagsstämma/årsstämma under förutsättning av revisorernas tillstyrkande att rösta för

att fastställa de i årsredovisningen intagna resultat- och balansräkningarna

att besluta om att AB Storstockholms Lokaltrafiks (SL) vinst om 21 898 206 kronor samt SL-koncernens vinst om 413 891 000 kronor balanseras i ny räkning

2010-03-23

LS 0910-0853

att bevilja styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2009 års verksamhet

att uppdra åt landstingets ombud vid Landstingshuset i Stockholm AB:s bolagsstämma/årsstämma samt dess dotterbolag under förutsättning av revisorernas tillstyrkande

att rösta för att godkänna de i årsredovisningen intagna resultat- och balansräkningarna samt resultatdispositioner i enlighet med bilaga 2:2, i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att bevilja styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2009 års verksamhet

att Landstingshuset i Stockholm AB enligt bilaga 2:3 skall lämna villkorade aktieägartillskott till Södersjukhuset AB med 12 766 000 kronor, Danderyds sjukhus AB med 57 198 000 kronor, S:t Eriks Ögonsjukhus AB med 3 931 000 kronor, Folk tandvården Stockholms län AB med 46 453 000 kronor, Stockholm Care AB med 2 714 000 kronor, MediCarrier AB med 8 220 000 kronor, Locum AB med 15 113 000 kronor och Waxholms Ångfartygs AB med 23 290 000 kronor i enlighet med gällande sanktionsregler och vinstdispositionsregler

att godkänna gjord reservering avseende pensioner med 505 000 000 kronor i Koncernfinansiering i enlighet med Finansinspektionens alternativregel gällande landstingets bolag

att uppdra åt landstingets ombud vid TioHundra AB:s bolagsstämma/årsstämma under förutsättning av revisorernas tillstyrkande att rösta för

att fastställa de i årsredovisningen intagna resultat- och balansräkningarna

att besluta om att TioHundra AB:s vinst om 10 524 955 kronor balanse-
ras i ny räkning

att bevilja styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2009 års verksamhet

att godkänna överförandet av 62 485 000 kronor från Koncernfinansiering till TioHundranämnden/Norrtälje kommun avseende ersättning för tillkommande kostnader för akutsjukvård utanför Norrtälje samt landstingets del av nämndens under-
skott.

2010-03-23

LS 0910-0853

För att skapa en trygg utveckling för Stockholmarnas hälso- och sjukvård och kollektivtrafik bör brett förankrade åtgärder vidtas som säkrar finansieringen under de kommande åren. Årsredovisningen visar att skatteintäkterna för 2009 är lägre än budgeterat, vilket tillfälligt vägs upp av andra effekter, främst lägre finansiella kostnader till följd av det nuvarande låga ränteläget.

För kommande år är därmed den finansiella utvecklingen mer oroande. Ett genomarbetat långsiktigt program för utveckling, finansiering och effektivisering bör utarbetas av landstingsstyrelsen. Detta är nödvändigt för att säkra och utveckla kvaliteten i både sjukvården och kollektivtrafiken och för att kunna genomföra stora investeringar i dessa verksamheter.

Dessutom finns ett stort behov av att regeringen av konjunkturpolitiska skäl utökar statsbidragen till landstingssektorn för hela perioden 2010 till 2012. Effekterna av jobbkrisen riskerar få stort negativt genomslag på landstingets skatteintäkter framöver, särskilt för år 2011. Detta har den borgerliga regeringen hittills inte tagit något ansvar alls för att kompensera genom konjunkturpolitiskt tillräckliga höjningar av statsbidragen.

Den så kallade kömiljarden har uppdagats vara en bluff. De påstådda positiva effekterna är endast en följd av ett nytt sätt att rapportera in väntetider. Genom att införa en ny kategori i väntetidsstatistiken som kallas för "självvald väntan" får man bort patienter ur kösiffrorna, även fast det är fler som faktiskt väntar idag. Om man jämför vårdköerna för 2006 med de senaste kösiffrorna beräknat på samma vis som 2006, så visar det sig att köerna ökat markant. Socialminister Göran Hägglund och regeringen betalar alltså ut en miljard kronor i bonus till landstingen för ökande vårdköer.

Men även om man skulle utgå från kömiljardens bluffstatistik, så har vårdköerna i SLL ökat kraftigt till följd av den borgerliga politiken. Andelen patienter som väntat längre än vårdgarantin har ökat med 50 procent sedan 2006. På frågan om man har förtroende för vården i Stockholms läns landsting är nu en mångårig trend bruten då förtroendet hos medborgarna minskade med två procentenheter under 2009 enligt Vårdbarometern. Det är ett mycket oroande trendbrott.

En del i förklaringen till de ökade vårdköerna är de personalneddragningar som gjorts under det senaste året, inte minst vid Karolinska universitetssjukhuset. Antalet årsarbetare i sjukvården har minskat under hela 2009.

För vissa patientgrupper blir konsekvenserna särskilt allvarliga vid lång väntetid. Två somrar i rad har vårdgarantikansliet tvingats ta hand om abortpatienter. De långa väntetiderna för aborter har inneburit att en del kvinnor tvingas till kirurgiska aborter istället för medicinska.

2010-03-23

LS 0910-0853

Inom cancersjukvården har antalet väntande till onkologisk mottagning ökat med 115 procent sedan januari 2007. Inom allmän psykiatri har köerna ökat med mer än 300 procent. Det är oacceptabelt.

Samtidigt med de längre vårdköerna har den borgerliga majoriteten misslyckats med sin stora vårdreform Vårdval Stockholm. Vårdval Stockholm har utvecklats till vårdvalens svarta får. Modellen har resulterat i att vårdcentraler i områden med stora vårdbehov har förlorat miljontals kronor och tvingats skära ned sin bemanning av sjuksköterskor, distriktssköterskor och undersköterskor drastiskt. Det har också visat sig att Vårdval Stockholms ersättningssystem leder till att vårdcentraler prioriterar korta och många besök. Kroniskt sjuka patienter och de med stora vårdbehov är inte högre prioriterade än patienter med lindriga åkommor, något som bland annat Läkarförbundet kritiserat.

Därtill har effekten av Vårdval Stockholm blivit att läkare tagit över arbetsuppgifter från undersköterskor, distriktssköterskor och sjuksköterskor och att antalet vårdtillfällen via telefon minskat markant. Den totala tillgängligheten för patienterna har inte ökat med Vårdval Stockholm.

Patienterna och invånarna måste ges möjlighet att jämföra vården hos olika vårdgivare. Tyvärr har den borgerliga majoriteten ännu inte säkerställt att invånarna ges reella möjligheter att jämföra kvaliteten hos olika utförare. Relevant, lättillgänglig och begriplig information måste lämnas om de olika vårdgivarna. Trots att de auktoriserade husläkarna varit igång i drygt ett år finns ingen mer utvecklad information om den medicinska kvaliteten. Jämförelserna av husläkarna är begränsade och innehåller endast uppgifter om patientnöjdhet och telefontillgänglighet.

Majoriteten har inte lyckats stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. För att förverkliga handlingsprogrammet Handling för hälsa behövs resurser och tydliga ekonomiska incitament. Tyvärr tvingas vi också konstatera att folkhälsoarbetet som landstinget beställt av KFA (Karolinska Folkhälso Akademin) inte blivit det avsedda under 2009, enligt en granskning som HSN-förvaltningen presenterat (HSN 1001-0119). Det råder oklara roller och en oklar ansvars- och beslutsfördelning inom KFA, vilket lett till förseningar. KFA har inte levererat enligt avtalet med landstinget. Detta är inte acceptabelt.

Under 2009 har sjukhusmaten försämrats betydligt i och med den kritiserade kostupphandlingen. Vi kan konstatera att de demokratiska och kommunalrättsliga spelreglerna sattes ur spel och att patienterna fortfarande erbjuds äta industrilagad mat i svarta plastbyttor. Det är minst sagt uppseendeväckande att den politiska majoriteten valt att inte kommentera frågan om sjukhusmaten i årsredovisningen.

Inom Folkktandvården har tillgänglighetsmättet för vuxna utan akuta problem sjunkit till 75 procent under 2009 och den totala produktionen har under året ökat endast marginellt. Vi beklagar också att Folkktandvården måst lägga ner tid och kraft under

2010-03-23

LS 0910-0853

hela 2009 för att förbereda de tvångsförsäljningar på 7-9 procent som den borgerliga majoriteten tvingat fram.

Få verksamheter, med undantag av Folk tandvården, BVC och SL, utbildar och informerar regelbundet om barnkonventionen. Mycket återstår alltså att göra härvidlag.

Trots att tre år förflutit av mandatperioden har den borgerliga regeringen inte gett de positiva beskederna om investeringar i Stockholmsregionens kollektivtrafik. Istället har ett bindande avtal med en mycket omfattande medfinansiering från landstingets sida beslutats, vilket innebär att det finansieringsansvar som tidigare åvilat staten förflyttats till Stockholmsregionens invånare. Regeringens växande krav på att Stockholmsregionen själva ska åläggas ett mycket omfattande ansvar att betala för infrastrukturinvesteringar är mycket oroväckande. En rimligare politik vore att återställa det statliga ekonomiska åtagandet för infrastrukturen och att omfattningen på den kommunala medfinansieringen minskas.

Stockholmsregionens kollektivtrafik, särskilt de spårburna systemen lider av stora kapacitetsproblem. Med tanke på de utmaningar som finns på miljöområdet och när det gäller behov som följer av befolkningsökningen i regionen borde planeringen ta höjd för ett större kollektivtrafikåtagande. Investeringarna i kollektivtrafiken har blivit starkt lidande av att den borgerliga regeringen slopat det stöd om 50 procent av kostnaden för fordon och depå som SL tidigare kunnat räkna med.

Tar man klimathotet på allvar är resandeökningen under 2009 alldeles för låg. SL måste inte bara få fler resenärer utan också vinna resandeandelar gentemot bilismen. Det gör man inte under 2009 och det ger stor anledning till oro. Under 2009 ökade sysselsättningen med 0,7 procent. Befolkningen i länet ökade fram till sista november med 1,8 procent. Målet var att SL en vanlig vinterdag skulle öka resandet med 1,3 procent. Det klarade man inte. Ökningen en vanlig vinterdag blev förlustiga 0,6 procent. Det är ett stort misslyckande.

Den måttliga resandeökningen rimmar också illa med att rapporteringen av andra nyckeltal ser ut att vara positiv. Ökad kvalitet och kundnöjdhet borde borga för resandeökningar. När så inte är fallet finns skäl till djupare analys. Stämmer de positiva nyckeltalen verkligen överens med hur SL upplevs bland de som inte åker kollektivt? När informationen om trafikutbudet potentiella resenärer? Behöver trafikutbudet analyseras utifrån bristen på reell resandeökning? Är det för krångligt att åka med SL?

Vi är övertygade om att stockholmarna känner ansvar för klimatet och är villiga att åka kollektivt i högre grad än idag om SL svarar mot deras behov och gör deras vardag enklare.

Samtidigt finns det också anledning att ifrågasätta om de positiva siffror som finns verkligen ger en rättvisande bild. Problemen i pendeltågstrafiken är fortfarande om-

2010-03-23

LS 0910-0853

fattande. Driftsättningen av X60 går för sakta och störningsinformationen har visat sig ha katastrofala brister vad gäller samtliga trafikslag.

Under året har också omfattande brister uppdagats i det så kallade Trygghetsprojektet och den bristande kvalitetskontrollen vid fakturering som Busslink-skandalen avslöjade. Detta måste bli föremål för ordentlig internrevision och styrelsen måste säkra sina kontrollrutiner.

Vidare kan konstateras att allt tal om sittplatsgarantin endast är retorik och inte gäller i praktiken. Det är fortfarande ingen garanti. I praktiken är det ofta ståplats som gäller. Det skadar SL:s trovärdighet när man gör utfästelser som inte gäller i verkligheten.

Organisationsförändringarna vad gäller färdtjänsten och regionplanekontorets trafikplanerare sades inledningsvis ge en besparing. Så har inte blivit fallet. Istället går färdtjänstverksamheten med underskott och prognoserna för resandet skiljer sig på flera avgörande punkter mot utfallet. Färdtjänstresenärerna har inte råd med att SL tappar kontrollen över kostnadsutvecklingen.

Det finns anledning till stark oro över att den moderatledda majoriteten struntar i kollektivtrafikens framtidsfrågor. Under den här mandatperioden har istället all kraft lagts på att sälja ut och stycka upp SLs verksamheter, vilket visat sig negativt för servicen till resenärerna.